

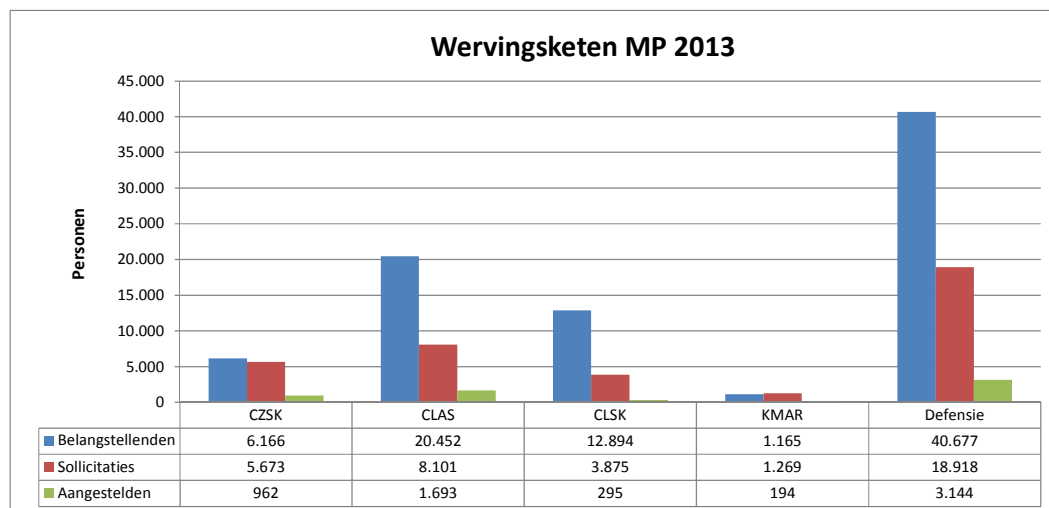
Personele kengetallen en trends Defensie 2013

Inhoud

Instroom.....	1
Uitstroom.....	2
Saldo in- en uitstroom	4
Bestandsopbouw.....	5
Numerus fixus	8
Vulling	9
Reservisten	10
Verandermonitor.....	11
Topfunctionarissen	12
Reorganisaties beleidsbrief 2011.....	13

Instroom

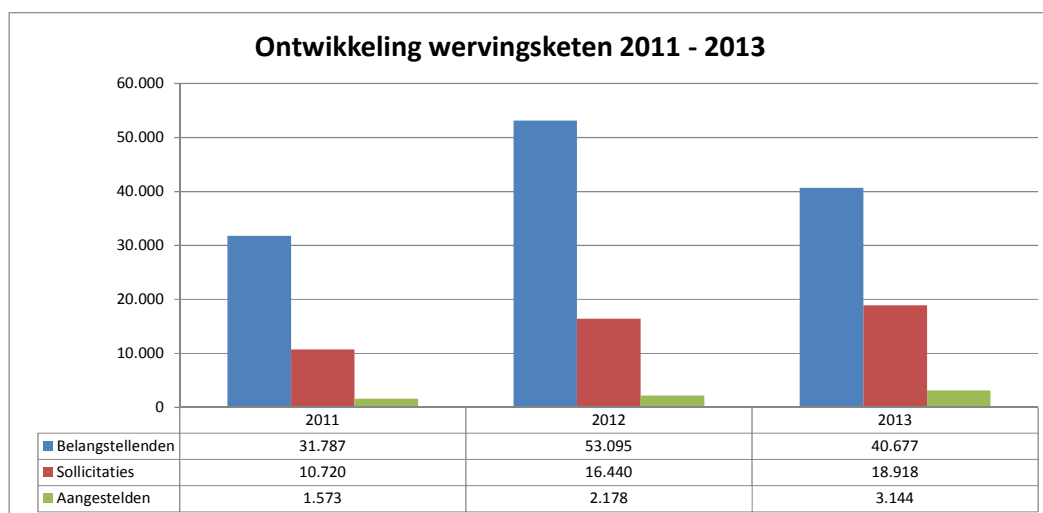
Grafiek A: Wervingsketen militair personeel 2013

Toelichting grafiek A

In deze grafiek worden de resultaten van de wervingsketen voor militair personeel voor de periode van 1 januari 2013 tot 1 januari 2014 per operationeel commando weergegeven. Hierbij wordt het aantal belangstellenden (personen die informatie opvragen voor een opleiding of baan bij Defensie) vergeleken met het aantal personen dat solliciteert en het aantal dat een aanstellingsbrief van Defensie heeft ontvangen.

Grafiek B: Trend in werving militair personeel 2011 – 2013

Toelichting grafiek B

In deze grafiek worden de resultaten van de wervingsketen voor militair personeel bij Defensie voor de afgelopen drie jaar weergegeven. Hierbij wordt het aantal belangstellenden (personen die informatie opvragen voor een opleiding of baan bij Defensie) vergeleken met aantal personen dat solliciteert en het aantal dat een aanstellingsbrief van Defensie heeft ontvangen.

Analyse instroom

Er zijn met name bij het CLAS en CLSK relatief veel belangstellenden. Door het hoge aantal belangstellenden valt het aantal sollicitaties in vergelijking laag uit.

Het aantal belangstellenden is defensiebreed met 23 procent afgenomen ten opzichte van 2012. Dit is het gevolg van een aanpassing van de definitie. Defensie hanteert het begrip belangstellenden alleen nog maar voor personen die tot de doelgroepen voor werving vallen. Het aantal sollicitaties en aangestelden is met respectievelijk 15 en 44 procent gestegen.

Uitstroom

Tabel 1: Uitstroom militair personeel

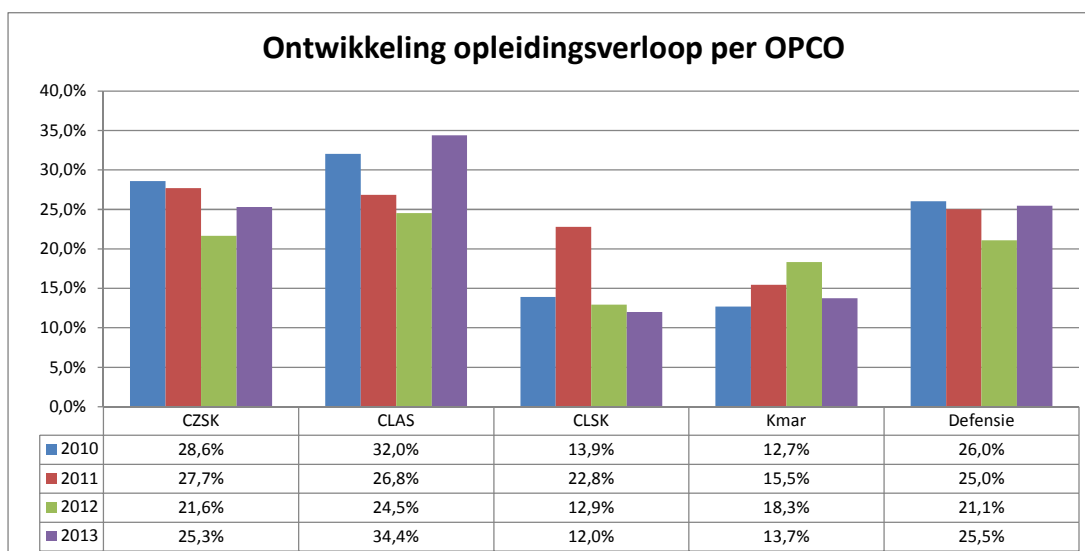
	2013					2012
	CZSK	CLAS	CLSK	KMAR	DEFENSIE	DEFENSIE
Regulier	271	256	342	76	945	1.139
Irregulier	526	1.697	323	167	2.713	2.929
w.o. <i>Opleidingsverloop</i>	238	470	68	52	828	733
TOTAAL	797	1.953	665	243	3.658	4.068

Toelichting tabel 1

In deze tabel wordt de uitstroom van militair personeel per operationeel commando van 1 januari 2013 tot 1 januari 2014 weergegeven. De uitstroom wordt onderverdeeld in:

- Reguliere uitstroom: uitstroom ten gevolge van leeftijdsontslag militairen of einde FPS of BBT aanstelling.
- Irreguliere uitstroom: uitstroom ten gevolge van vrijwillig ontslag en of enige vorm van gedwongen ontslag.
- Opleidingsverloop: ontslag gedurende de initiële opleiding.

Grafiek C: Ontwikkeling opleidingsverloop

Toelichting grafiek C

In deze grafiek wordt de ontwikkeling van het opleidingsverloop per operationeel commando weergegeven vanaf 2010 tot en met 2013. Hierbij wordt het aantal militairen dat Defensie verlaat tijdens haar of zijn initiële opleiding afgezet tegen het gemiddeld aantal leerlingen van de rapportage periode.

Tabel 2: Uitstroom burgerpersoneel

	2013								2012
	CZSK	CLAS	CLSK	KMAR	BS	CDC	DMO	DEFENSIE	DEFENSIE
Regulier	21	9	11	4	9	31	5	91	179
Irregulier	100	167	63	25	95	388	102	939	1.175
TOTAAL	121	176	74	28	105	419	107	1.030	1.354

Noot Door het gebruik van afrondingen kunnen er afwijkingen in de totalen ontstaan.

Toelichting tabel 2

In deze tabel wordt de uitstroom van burgerpersoneel per defensieonderdeel van 1 januari 2013 tot 1 januari 2014 weergegeven.

Analyse uitstroom

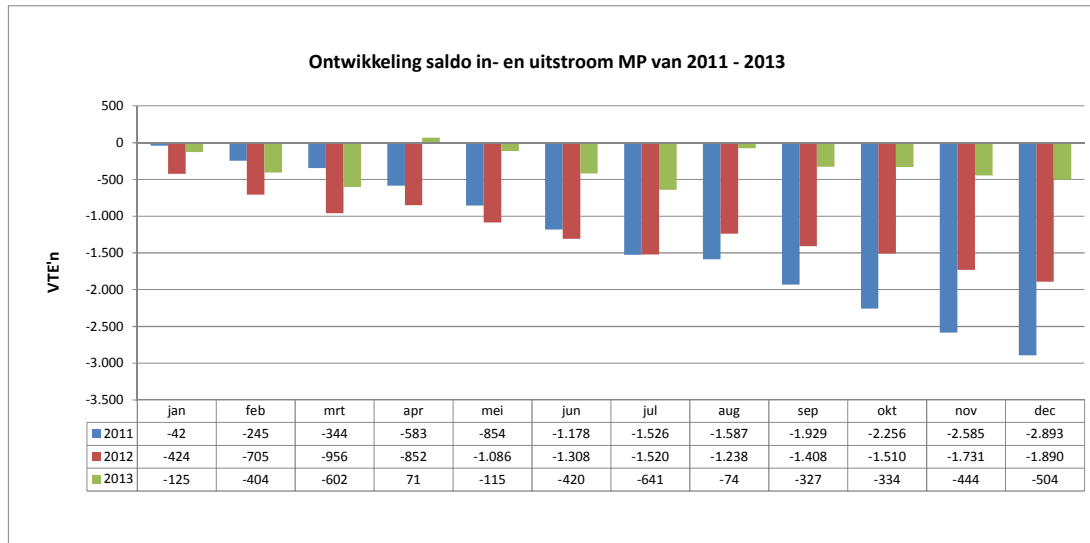
De uitstroom in 2013 is voor zowel militair als burgerpersoneel lager dan over 2012. Ook als de kleinere omvang van de organisatie wordt meegenomen, is er sprake van een lichte daling van de uitstroom.

De daling van de uitstroom van militair personeel en burgerpersoneel wordt grotendeels veroorzaakt door een daling van het irreguliere verloop.

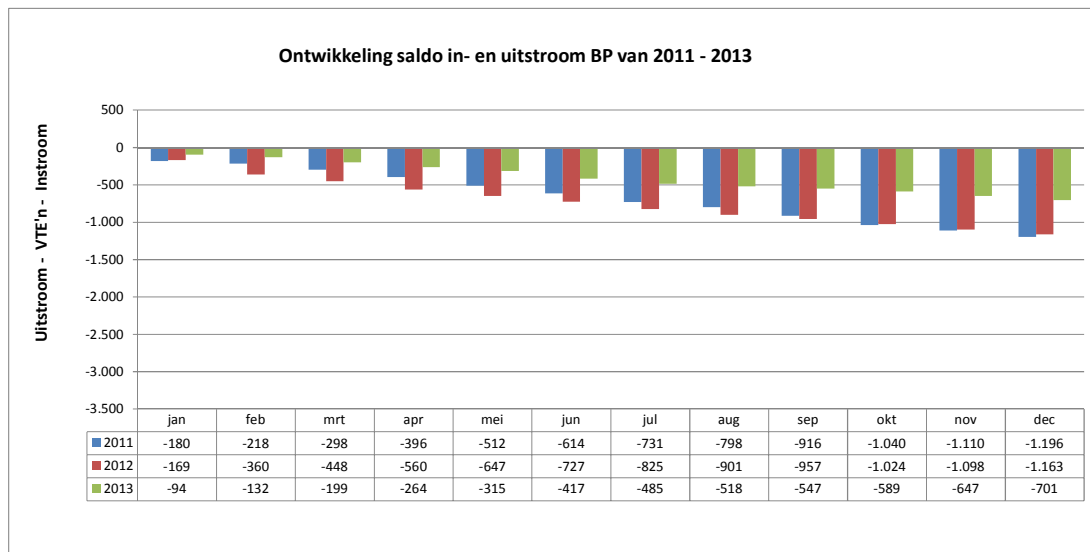
In 2012 was voor militairen sprake van een lager opleidingsverloop dan de jaren daarvoor. In 2013 is het opleidingsverloop weer terug op het niveau van het langjarige gemiddelde van ongeveer 25 procent.

Saldo in- en uitstroom

Grafiek D: Ontwikkeling saldo in- en uitstroom militair personeel

Grafiek E: Ontwikkeling saldo- in- en uitstroom burgerpersoneel

Toelichting grafieken D en E

In deze grafieken wordt, cumulatief per maand, het saldo tussen de instroom en uitstroom van militair personeel en burgerpersoneel voor Defensie in de afgelopen drie jaar weergegeven.

Analyse saldo in- en uitstroom

De instroom van militair personeel en burgerpersoneel bleef achter bij de geplande instroom. De uitstroom van militair personeel was lager en de uitstroom van burgerpersoneel hoger dan gepland. Deze ontwikkelingen hebben tot gevolg gehad dat het personeelsbestand van Defensie met ruim 1.250 medewerkers is afgenomen.

Bestandsopbouw

Tabel 3: Personele samenstelling per 1 januari 2014

		Man		Vrouw		Totaal	
		Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
CZSK	BP	1.936	1.924	328	283	2.264	2.207
	MP	7.297	7.297	817	817	8.114	8.114
	Subtotaal	9.233	9.221	1.145	1.100	10.378	10.321
CLAS	BP	2.184	2.163	469	396	2.653	2.559
	MP	16.999	16.999	1.314	1.314	18.313	18.313
	Subtotaal	19.183	19.162	1.783	1.710	20.966	20.872
CLSK	BP	694	676	252	207	946	884
	MP	6.188	6.188	572	572	6.760	6.760
	Subtotaal	6.882	6.864	824	779	7.706	7.644
KMAR	BP	261	254	248	218	509	472
	MP	4.993	4.993	783	783	5.776	5.776
	Subtotaal	5.254	5.247	1.031	1.001	6.285	6.248
BS	BP	700	694	315	293	1.015	987
	MP	684	684	48	48	732	732
	Subtotaal	1.384	1.378	363	341	1.747	1.719
CDC	BP	4.129	4.064	1.758	1.435	5.887	5.499
	MP	2.331	2.329	420	420	2.751	2.749
	Subtotaal	6.460	6.393	2.178	1.855	8.638	8.248
DMO	BP	2.993	2.971	731	651	3.724	3.622
	MP	733	733	39	39	772	772
	Subtotaal	3.726	3.704	770	690	4.496	4.394
DEFENSIE	BP	12.897	12.747	4.101	3.483	16.998	16.229
	MP	39.225	39.223	3.993	3.993	43.218	43.216
	TOTAAL	52.122	51.970	8.094	7.476	60.216	59.445

Noot: Door het gebruik van afrondingen kunnen er afwijkingen in de totalen ontstaan.

Toelichting tabel 3

In deze tabel wordt de verdeling van militair personeel en burgerpersoneel per 1 januari 2014 per defensieonderdeel weergegeven. De resultaten worden in aantal personen en vte'n uitgedrukt. In dit bestand zijn reservisten niet opgenomen. Zij drukken immers niet op de formatie van Defensie.

Tabel 4: Opbouw militair personeelsbestand per 1 januari 2013

	Man		Vrouw		Totaal	
	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
Manschappen	12.687	12.687	1.298	1.298	13.985	13.985
Onderofficieren	18.142	18.142	1.769	1.769	19.911	19.911
Officieren	8.808	8.806	1.013	1.013	9.821	9.819
TOTAAL	39.637	39.635	4.080	4.080	43.717	43.715

Tabel 5: Opbouw militair personeelsbestand per 1 januari 2014

	Man		Vrouw		Totaal	
	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
Manschappen	12.770	12.770	1.225	1.225	13.995	13.995
Onderofficieren	17.856	17.856	1.734	1.734	19.590	19.590
Officieren	8.599	8.597	1.034	1.034	9.633	9.631
TOTAAL	39.225	39.223	3.993	3.993	43.218	43.216

Toelichting tabellen 4 en 5

In deze tabellen wordt de verdeling van militair personeel per 1 januari 2013 en 1 januari 2014 naar rangscategorie en onderverdeling man/vrouw weergegeven. De resultaten worden in aantal personen en vte'n uitgedrukt.

Tabel 6: Opbouw burgerpersoneelsbestand per 1 januari 2013

	Man		Vrouw		Totaal	
	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
T/M SCHAAL 5	4.640	4.584	1.598	1.229	6.238	5.813
SCHAAL 6 T/M 8	3.542	3.509	1.435	1.241	4.977	4.750
SCHAAL 9 en hoger	5.306	5.233	1.331	1.203	6.637	6.436
TOTAAL	13.488	13.326	4.364	3.673	17.852	16.999

Noot: Door het gebruik van afrondingen kunnen er afwijkingen in de totalen ontstaan.

Tabel 7: Opbouw burgerpersoneelsbestand per 1 januari 2014

	Man		Vrouw		Totaal	
	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
T/M SCHAAL 5	4.372	4.319	1.442	1.119	5.814	5.438
SCHAAL 6 T/M 8	3.422	3.391	1.369	1.193	4.791	4.584
SCHAAL 9 en hoger	5.103	5.037	1.290	1.170	6.393	6.207
TOTAAL	12.897	12.747	4.101	3.483	16.998	16.229

Noot: Door het gebruik van afrondingen kunnen er afwijkingen in de totalen ontstaan.

Toelichting tabellen 6 en 7

In deze tabellen wordt de verdeling van burgerpersoneel per 1 januari 2013 en 1 januari 2014 naar schaalgroep en onderverdeling man/vrouw weergegeven. De resultaten worden in aantal personen en vte'n uitgedrukt.

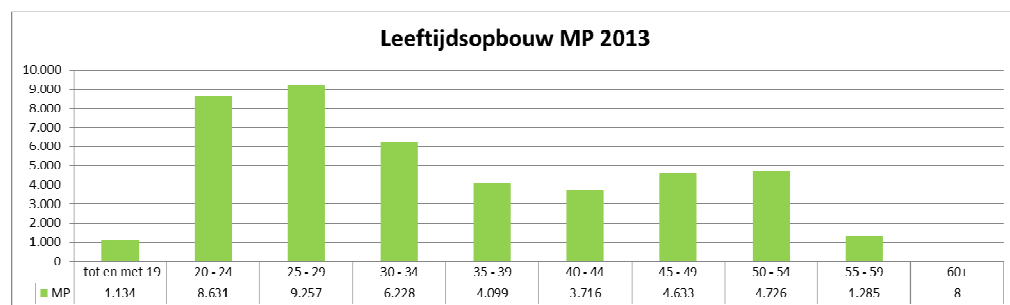
Tabel 8: Trend aandeel vrouwen in rang- en schaalgroepen

	Eind 2009	Eind 2010	Eind 2011	Eind 2012	Eind 2013
Militair personeel					
Tot rang LTZ1/Majoor	9,5%	9,6%	9,6%	9,5%	9,4%
Vanaf rang LTZ1/Majoor	6,6%	6,8%	7,4%	7,6%	8,1%
Vanaf rang KTZ/Kolonel	2,4%	2,6%	3,7%	4,0%	4,4%
Burger personeel					
Tot schaal 10	26,8%	26,6%	26,4%	26,4%	25,8%
Vanaf schaal 10	19,3%	19,2%	19,4%	19,8%	20,1%
Vanaf schaal 14	10,2%	10,5%	11,4%	12,8%	14,5%

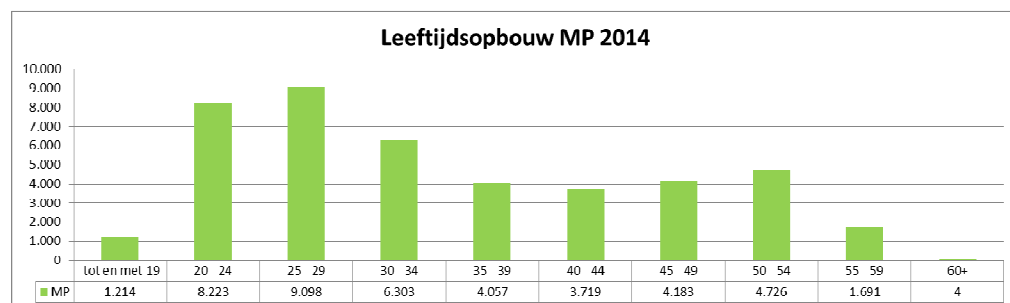
Toelichting tabel 8

In deze tabel wordt de trend in het percentage vrouwen per rang- en schaalgroepen in de bovenbouw voor militairen en burgers weergegeven. De resultaten worden als percentage van het totaal van de rang- of schaalgroep weergegeven.

Grafiek F: Leeftijdsoopbouw militair personeelsbestand per 1 januari 2013

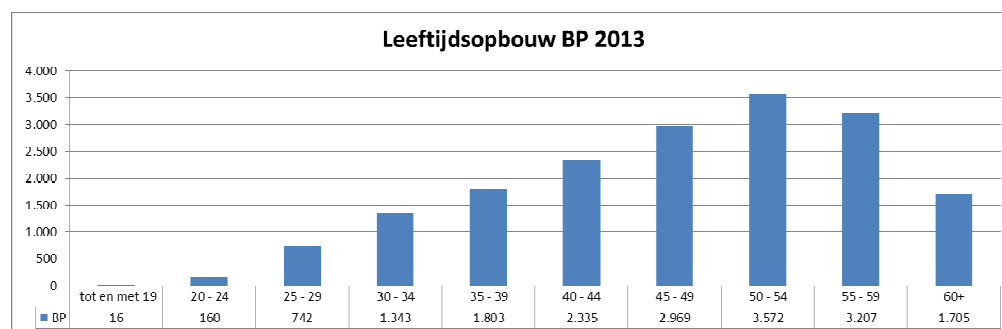
Grafiek G: Leeftijdsoopbouw militair personeelsbestand per 1 januari 2014

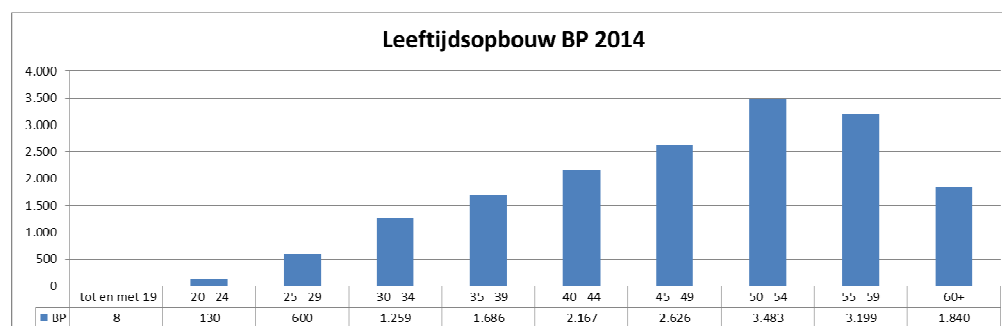
Toelichting grafieken F en G

In deze grafieken wordt de leeftijdsopbouw van militair personeel per 1 januari 2013 en 1 januari 2014 in cohorten van vijf jaar weergegeven. De resultaten worden in aantal personen weergegeven.

Grafiek H: Leeftijdsofbouw burgerpersoneelsbestand per 1 januari 2013

Grafiek I: Leeftijdsofbouw burgerpersoneelsbestand per 1 januari 2014

Toelichting grafieken H en I

In deze grafieken wordt de leeftijdsopbouw van burgerpersoneel per 1 januari 2013 en 1 januari 2014 in cohorten van vijf jaar weergegeven. De resultaten worden in aantal personen weergegeven.

Analyse bestandsopbouw

De daling van de omvang van het personeel zet zich nog steeds door. Ten opzichte van 1 juli 2011 (voor de uitvoering van de beleidsbrief van 8 april 2011) is het personeelsbestand van Defensie gedaald van 65.952 naar 59.445 vte'n per 1 januari 2014. Nadat het grootste deel van de reorganisaties is voltooid, is het personeelsbestand met 6.507 vte'n gedaald. Als gevolg van de van de bezuinigingen is het aantal militairen binnen de defensieorganisatie met ongeveer 9 procent en het aantal burgers met ongeveer 17 procent verminderd.

In vergelijking met 2012 is de verhouding man/vrouw macro gezien nagenoeg gelijk gebleven. Wel heeft er bij vrouwen een kleine verschuiving plaatsgevonden van manschappen naar officieren. Over de laatste vijf jaar gezien is het aandeel vrouwen tot de rang van majoor vrijwel constant en is deze met ongeveer 2 procent gestegen in de rangen vanaf majoor. Hetzelfde beeld is te zien bij het burgerpersoneel waar de stijging met name zichtbaar is vanaf schaal 10.

De gemiddelde leeftijd van militairen is in de afgelopen twee jaar met 1,2 jaar gestegen maar stabiliseert zich nu. De gemiddelde leeftijd bij het burgerpersoneel is in de afgelopen twee jaar met 1,7 jaar gestegen.

Numerus fixus

Tabel 9: Numerus fixus 2016

Rangen / schalen		
Burger personeel	Formatie na reorganisatie (NF)	Personeel
Schaal 16 t/m 18	19	24
Schaal 15	35	39
Schaal 14	83	102
Schaal 13	265	312
Schaal 12	701	723
Schaal 11	1.031	977
Schaal 10	1.204	1.113
Schaal 9	829	808
Schaal 8	767	816
Schaal 7	1.163	1.216
Schaal 6	1.226	1.242
Schaal 5	1.883	1.840
Schaal 1 t/m 4	2.943	2.412
TOTAAL Burger Personeel	12.149	11.625
Militair Personeel	Formatie na reorganisatie (NF)	Personeel
GEN	60	65
KOL	291	338
LKOL	1.275	1.315
MAJ	2.169	2.170
KAP	2.742	2.676
LNT	2.195	1.983
AOO	2.731	2.847
SM	4.394	4.354
SGT (1)	10.876	10.956
SLD / KPL	11.684	11.224
TOTAAL militairen op functie	38.417	37.928
Initiële opleidingen (NBOF)	2.777	3.350
TOTAAL militairen (inclusief NBOF)	41.194	41.278
TOTAAL personeel Defensie	53.343	52.903

Toelichting tabel 9

In deze tabellen wordt de numerus fixus van 2016 afgezet tegen het personeel dat per 1 januari 2014 onder de normering van de numerus fixus valt. In deze zogenaamde numerus fixus is het personeel opgenomen voor de organieke (primaire) taken, personeel geplaatst in initiële en vervolgoopleidingen, re-integranten, zwevende militairen en personeel in het interne traject SBK-traject. Van de numerus fixus zijn medewerkers uitgezonderd die werkzaam zijn bij de agentschappen, die voor projecten werken, die in de ontslagbescherming vallen en die werkzaam ten laste van derden en die in het externe deel van het SBK vallen. De consequenties van de nota *In het belang van Nederland* en het begrotingsakkoord in het najaar van 2013 zijn nog niet in de numerus fixus verwerkt.

Analyse numerus fixus

Hoewel macro gezien wordt voldaan aan de numerus fixus zijn per rang en schaal nog wel verschillen te zien. Met name in de rangen luitenant-kolonel en kolonel en in de schaal 13 is meer personeel aanwezig dan gewenst in de numerus fixus van 2016. In de rang luitenant en de schalen 1 tot en met 4 is minder personeel aanwezig dan gewenst in de numerus fixus van 2016.

Vulling

Tabel 10: Vulling organieke arbeidsplaatsen voor militair personeel

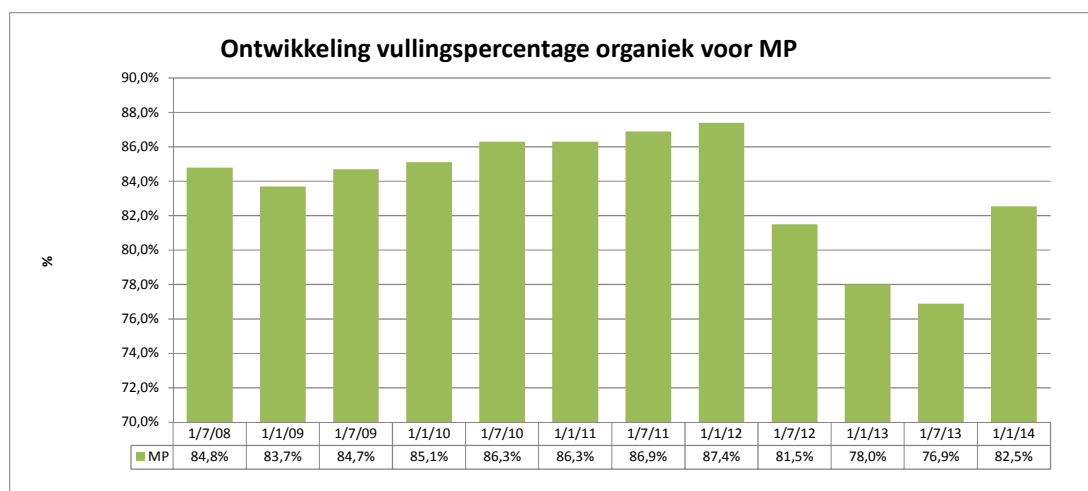
DO	Organieke arbeidsplaatsen	2014	2013	2012
CZSK	8.184	77,9%	79,3%	82,5%
CLAS	18.627	82,0%	73,2%	85,4%
CLSK	6.861	80,1%	80,8%	99,6%
KMAR	5.650	88,9%	89,6%	99,5%
BS	906	76,3%	64,9%	70,9%
CDC	2.736	90,0%	82,2%	86,2%
DMO	636	105,0%	84,3%	49,9%
DEFENSIE	43.600	82,5%	78,0%	87,4%

Noot: Door het gebruik van afrondingen kunnen er afwijkingen in de totalen ontstaan.

Toelichting tabel 10

In deze tabel wordt het vullingspercentage van organieke arbeidsplaatsen voor militairen voor 1 januari 2014, 2013 en 2012 weergegeven.

Grafiek J: Ontwikkeling organieke vulling militair personeel

Toelichting grafiek J

In deze grafiek wordt het vullingspercentage van organieke arbeidsplaatsen voor militairen per zes maanden weergegeven.

Tabel 11: Vulling organieke arbeidsplaatsen voor burgerpersoneel

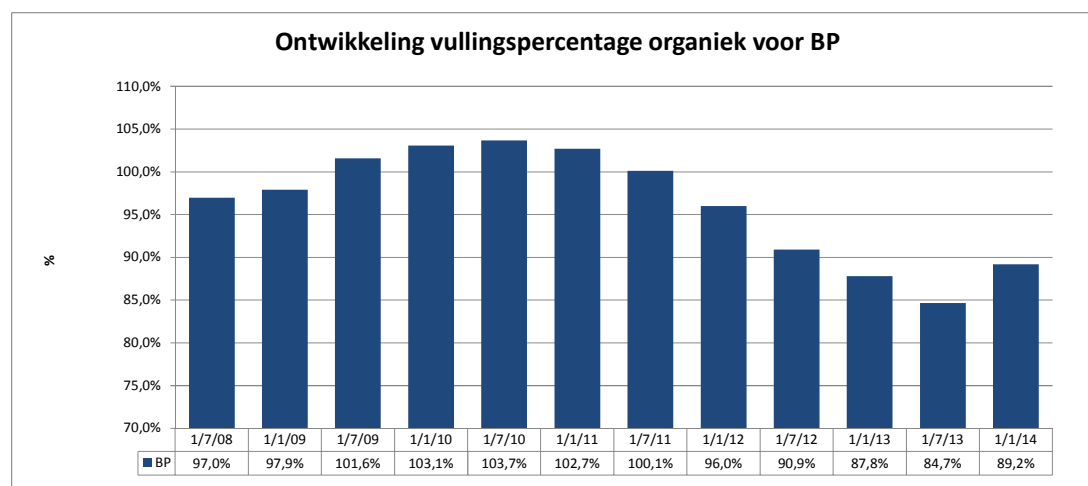
DO	Organieke arbeidsplaatsen	2014	2013	2012
CZSK	1.895	108,9%	88,3%	447,1%
CLAS	2.151	89,5%	89,1%	128,8%
CLSK	888	87,6%	87,6%	269,5%
KMAR	500	81,8%	82,4%	96,6%
BS	834	96,9%	89,3%	96,7%
CDC	4.073	89,7%	92,0%	94,3%
DMO	2.269	70,9%	74,2%	28,9%
DEFENSIE	12.610	89,2%	87,8%	96,0%

Noot: Door het gebruik van afrondingen kunnen er afwijkingen in de totalen ontstaan.

Toelichting tabel 11

In deze tabel wordt het vullingspercentage van organieke arbeidsplaatsen voor burgers voor 1 januari 2014, 2013 en 2012 weergegeven.

Grafiek K: Ontwikkeling organieke vulling burgerpersoneel

Toelichting grafiek K

In deze grafiek wordt het vullingspercentage van organieke arbeidsplaatsen voor burgers per zes maanden weergegeven.

Analyse vulling

Zowel bij militair personeel als bij burgerpersoneel is een toename van de vulling te zien. Dit heeft vooral te maken met het verkleinen van de formatie (het aantal arbeidsplaatsen) en niet door een toename van personeel.

Reservisten

Tabel 12: Actieve reservisten per 1 januari 2014

Type reservist	Aantal
Reservist NATRES	2.603
Reservist overig	2.089
TOTAAL	4.692

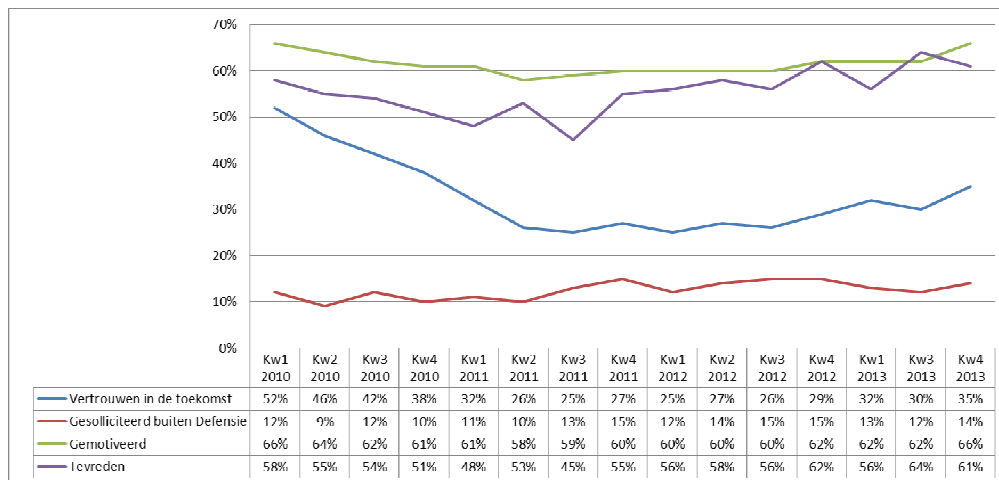
Toelichting

In 2013 zijn in totaal 77 reservisten uitgezonden (frontfill). Op 1 januari 2014 vervingen in Nederland 12 reservisten een uitgezonden militair (backfill).

Het totaal aantal reservisten is nagenoeg constant gebleven in vergelijking met de 2012. Wel heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen reservisten overig en reservisten NATRES als gevolg van administratieve correcties in 2013. Het aantal ingezette reservisten is eveneens nagenoeg constant.

Verandermonitor

Grafiek L: Trends in vertrouwen, motivatie, tevredenheid en sollicitatiegedrag bij defensiepersoneel

Toelichting grafiek L

In deze grafiek wordt de ontwikkeling van het vertrouwen in de toekomst bij Defensie, de motivatie, de tevredenheid en het sollicitatiegedrag van medewerkers vanaf het eerste kwartaal van 2010 gevolgd. Door vertraging in het aanbestedingstraject voor het uitbesteden van een deel van de werkzaamheden voor deze monitor, zijn er geen gegevens over het tweede kwartaal van 2013 beschikbaar. De metingen zijn vanaf het derde kwartaal van 2013 hervat.

Analyse verandermonitor

Het vertrouwen in de toekomst binnen het defensieonderdeel is zich aan het herstellen. Begin 2010 lag dit nog op 52 procent, daarna is een daling ingezet. Tussen medio 2011 en eind 2012 was dit het laagst. Sinds eind 2012 is een stijgende lijn zichtbaar. Verder is de motivatie licht gestegen.

Topfunctionarissen

Tabel 13: Overzicht militaire top functionarissen per 1 januari 2014

WERKZAAM BIJ	RANG	KRIJGSMACHTDEEL				
		CLAS	CLSK	CZSK	KMAR	TOTAAL
CZSK	***			1		1
	**			1		1
	*			4		4
	kolonel			37		37
CLAS	***	1				1
	**	2				2
	*	8				8
	kolonel	54	1			55
CLSK	***		1			1
	**		1			1
	*		4			4
	kolonel		35	1		36
KMAR	***				1	1
	**				1	1
	*				2	2
	kolonel				19	19
BS	****	1				1
	***		1	1		2
	**	2	1	4		7
	*	6	1	3	1	11
	kolonel	19	15	12	3	49
CDC	***	2				2
	**	1	1			2
	*	5	4	3		12
	kolonel	45	35	28	4	112
DMO	**	1				1
	*	1	2	1		4
	kolonel	10	9	12	2	33
OVERIGE PLAATSINGEN (uitzending)	*	1		1		2
	kolonel	9	1	1	2	13
DEFENSIE	****	1				1
	***	3	2	2	1	8
	**	6	3	5	1	15
	*	21	11	12	3	47
	kolonel	137	96	91	30	354
Totaal aantal topfunctionarissen Defensie		168	112	110	35	425

Het aantal topfunctionarissen is in dit overzicht hoger dan in de tabel met de numerus fixus. In laatstbedoelde tabel worden de categorieën agentschappen, projecten en ten laste van derden niet meegenomen. Deze staan wel weergegeven in dit overzicht .

Analyse topfunctionarissen

Het aantal militaire topfunctionarissen is in de afgelopen jaren gedaald. Vanaf eind 2010 is het aantal generaals gedaald van 96 tot 71. Het aantal kolonels is in dezelfde periode gedaald van 438 naar 354, een daling van ruim 19 procent. De planning is dat in 2016 de omvang van het aantal topfunctionarissen overeenkomt met de defensiebrede numerus fixus.

Reorganisaties beleidsbrief 2011

Tabel 14: Overzicht reorganisaties beleidsbrief 2011 per 1 januari 2014

Legenda: maatregel is voltooid
 maatregel is ingetrokken of opgegaan in andere maatregel(en)

DO	Programma	Project	Datum gereed
CDC	CDC	0. REORGANISATIE CDC	1-jan-2016
CDC	Oprichting DGO	CEAG	1-jan-2014
CDC	Oprichting DGO	DTD	6-jan-2014
CDC	Oprichting DGO	EGB	6-jan-2014
CDC	Oprichting DGO	IDGO	17-apr-2014
CDC	Oprichting DGO	MGGZ	
CDC	Oprichting DGO	MGLC	1-mei-2014
CDC	Oprichting DGO	Staf DGO	
CDC	Oprichting DGO	TGB	1-jan-2014
CDC	Oprichting Divisie P&O Defensie	Doorontwikkeling DPOD	14-dec-2015
CDC	Oprichting Divisie P&O Defensie	Oprichting DPOD	
CDC	Reorganisatie Facilitair en Logistiek	Inrichting Centraal Wagenparkbeheer	
CDC	Reorganisatie Facilitair en Logistiek	Oprichting FABK	
CDC	Reorganisatie Facilitair en Logistiek	Oprichting Mediacentrum Defensie	
CDC	Reorganisatie Facilitair en Logistiek	Poolen NOD	2-jun-2014
CDC	Reorganisatie Facilitair en Logistiek	Poolvorming en Reductie NOD	
CDC	Reorganisatie Facilitair en Logistiek	Reorganisatie DVVO	
CDC	Reorganisatie NLDA	Oprichting ECLD	
CDC	Reorganisatie NLDA	Oprichting Talencentrum Defensie	1-mei-2014
CDC	Reorganisatie NLDA	Reorganisatie NLDA	
CDC	Reorganisatie OG&K	Reorganisatie Ondersteuningsgroep & kabinet	
CDC	Reorganisatie Vastgoed en Beveiliging	Doorontwikkeling DBBO	1-jan-2016
CDC	Reorganisatie Vastgoed en Beveiliging	Reorganisatie Dienst Vastgoed Defensie	1-jan-2014
CDC	Reorganisatie Vastgoed en Beveiliging	Reorganisatie Divisiestaf V&B	1-jan-2014
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1580 Reorganisatie 101 Geniebataljon	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1581 Reorganisatie 11 Pantsergeniebataljon	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1582 Reorganisatie 41 Pantsergeniebataljon	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1583 Reorganisatie 11 Geniecompagnie LMB	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1584 Reorganisatie Manoeuvre eenheden 13 Mechb	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1585 Reorganisatie Manoeuvre eenheden 43 Mechb	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1586 Reorganisatie 11 Infanteriebataljon LMB	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1587 Reorganisatie 12 Infanteriebataljon LMB	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1588 Reorganisatie 13 Infanteriebataljon LMB	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1589 Reorganisatie StafStafcompagnie OOCL	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1590 Herinrichting Controlveld	

DO	Programma	Project	Datum gereed
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1591 Reorganisatie Role 1 GNK-eenheden CLAS	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1592 Reorganisatie Staf CLAS	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1593 Oprichten LTC en LWC binnen OTCo	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1594 Samenvoegen KMS en OCIO	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1595 Herinrichting OTCMan	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1596 Herinrichting OTCGn	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1597 Herinrichting OTCLog	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1598 Herinrichting OTCRijden	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1599 Oprichten Vuursteuncommando	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1600 Samenvoegen JISTARC en DIVI	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1601 Reorganisatie Matlog ehdn Landmacht	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1602 Reorganisatie 101 CIS Bataljon	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1603 Implementatie OpCat binnen CLAS	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1604 Reorganisatie Militaire Muziek	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1605 Reorg 1 CIMIC Bat naar 1 CMI Co	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1606 Reorganisatie Brigadestaven	16-jan-2015
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1607 Reorg Bevo en T ehdn CLAS	1-jan-2015
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1608 Reorganisatie LO/Sportorganisatie	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1609 Inrichting Role 2 capaciteit (SSM) CLAS	22-feb-2015
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1610 Herinrichting Personeelslogistiek CLAS	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1611 Reorganisatie HRF HQ Support	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1612 Reorganisatie HRF HQ Staf	8-apr-2014
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1613 Reorganisatie OG CLAS	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1614 Reorganisatie CISBN 1 (GE/NL) C	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1615 Reorganisatie EODD	2-mrt-2015
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1616 Reorganisatie KCT	1-apr-2015
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1617 Reorganisatie Staf OTCo	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1618 Reorg Opdrachtgeverorganisatie fase 1	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1620 Reorg Def Wapenbeheersing Organisatie	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1621 Oprichting Defensie Cyber Expertise Centr	1-mei-2014
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1622 Reorganisatie Joint Taskforce CIED	30-jul-2014
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1623 Implementatie OpCat fase 2 binnen CLAS	20-jan-2015
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1624 EODD onderbrengen bij OOCL	
CLAS	Atlanta Reorganisaties	LRP 1625 Oprichten Defensie Cyber Commando	9-feb-2016
CLSK	CLSK	0. REORGANISATIE CLSK	
CLSK	CLSK	01. Staf Commando	

DO	Programma	Project	Datum gereed
		Luchtstrijdkrachten (Staf CLSK)	
CLSK	CLSK	02. Vliegbasis Volkel (VLB VKL)	
CLSK	CLSK	03. Vliegbasis Leeuwarden (VLB LW)	
CLSK	CLSK	04. Vliegbasis Eindhoven (VLB EHV)	
CLSK	CLSK	05. Defensie Helikopter Commando (DHC)	
CLSK	CLSK	06. Air Ops Control Station Nieuw Milligen (AOCS)	
CLSK	CLSK	07. Logistiek Centrum Woensdrecht (LCW)	
CLSK	CLSK	08. KMSL Vliegbasis Woensdrecht	
CLSK	CLSK	09. Centrum voor Mens en Luchtvaart (CML)	
CLSK	CLSK	10. Object Grondverdediging (OGRV)	
CLSK	CLSK	11. Kapel Koninklijke Luchtmacht	
CLSK	CLSK	12. PIOFACH VLB WDT	
CZSK	CZSK	0. REORGANISATIE CZSK	
DMO	DMO	DMO Matlog deel	
DMO	DMO	DMO Stafelementen	
DMO	DMO	JIVC	
KMAR	KMAR	Afzien aanschaf vaartuigen (RV 190)	
KMAR	KMAR	Combineren functies sport en chauffeurs	
KMAR	KMAR	Control & Audit KMar	
KMAR	KMAR	Herinrichting opleidingsveld KMar	
KMAR	KMAR	Herinrichting Staf CKMar	
KMAR	KMAR	Inlichtingen en Veiligheid	
KMAR	KMAR	IV/DIV	
KMAR	KMAR	Opleidingen zakgeldregeling	
KMAR	KMAR	Poolen operationele wielvoertuigen/civiele auto's	
KMAR	KMAR	Reductie BPV-coördinatoren	1-aug-2014
KMAR	KMAR	Reductie Militaire Politie Dienst	
KMAR	KMAR	Reductie KMCGS	
KMAR	KMAR	Reductie operationele capaciteit Kmar	
KMAR	KMAR	Reductie SPEER	
KMAR	KMAR	Reductie Stafadjudanten	
KMAR	KMAR	Reorganisatie KMOO	
PSG	BS	Reorganisatie ADD	
PSG	BS	Reorganisatie Bestuursstaf	
PSG	BS	Reorganisatie MIVD	
PSG	BS	Reorganisatie MLA	9-apr-2014

Toelichting tabel 14

Deze tabel geeft een overzicht van de stand van zaken van de reorganisaties naar aanleiding van de beleidsbrief 2011. In totaal betreft dit 106 reorganisaties, waarvan er inmiddels 13 zijn opgegaan in andere reorganisaties of zijn ingetrokken (deze zijn in de tabel geel gearceerd). Van de resterende 93 reorganisaties waren er op 24 april 2014 68 voltooid (deze zijn in de tabel groen gearceerd). De resterende 25 reorganisaties worden in 2014 (15), 2015 (7) en 2016 (3) voltooid (zie data in laatste kolom tabel). Sommige reorganisaties zijn al voorbij de plandatum, maar zijn nog niet afgerond. Redenen hiervoor zijn onder andere dat het traject nog geen nieuwe (realistische) plandatum heeft, zoals DGO, of omdat men dit nog moet wijzigen, aangezien sommige defensieonderdelen periodiek wijzigingen doorvoeren in het registratiesysteem.